

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Det här verket har digitaliserats i ett samarbete mellan Litteraturbanken och universitetsbiblioteken i Göteborg, Lund, Umeå och Uppsala.

Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den tolkade texten kan innehålla fel.

Därför bör du visuellt jämföra den tolkade texten med de scannade bilderna för att avgöra vad som är riktigt.

Om du anser dig ha upphovsrätt till detta material, ber vi dig vänligen kontakta Göteborgs universitetsbibliotek.

The digitisation of this work is a collaboration between The Literature Bank and the university libraries in Gothenburg, Lund, Umeå and Uppsala.

All printed text is OCR processed into machine readable text. This means that you can search the document and copy its text. Older documents with print in poor condition can be hard to process and may contain errors. Compare the interpreted text visually to the scanned image to determine what is correct.

If you believe you own the copyright to this work, please contact the Gothenburg University Library.

GÖTEBORGS
UNIVERSITET

LUNDS
UNIVERSITET

UPPSALA
UNIVERSITET

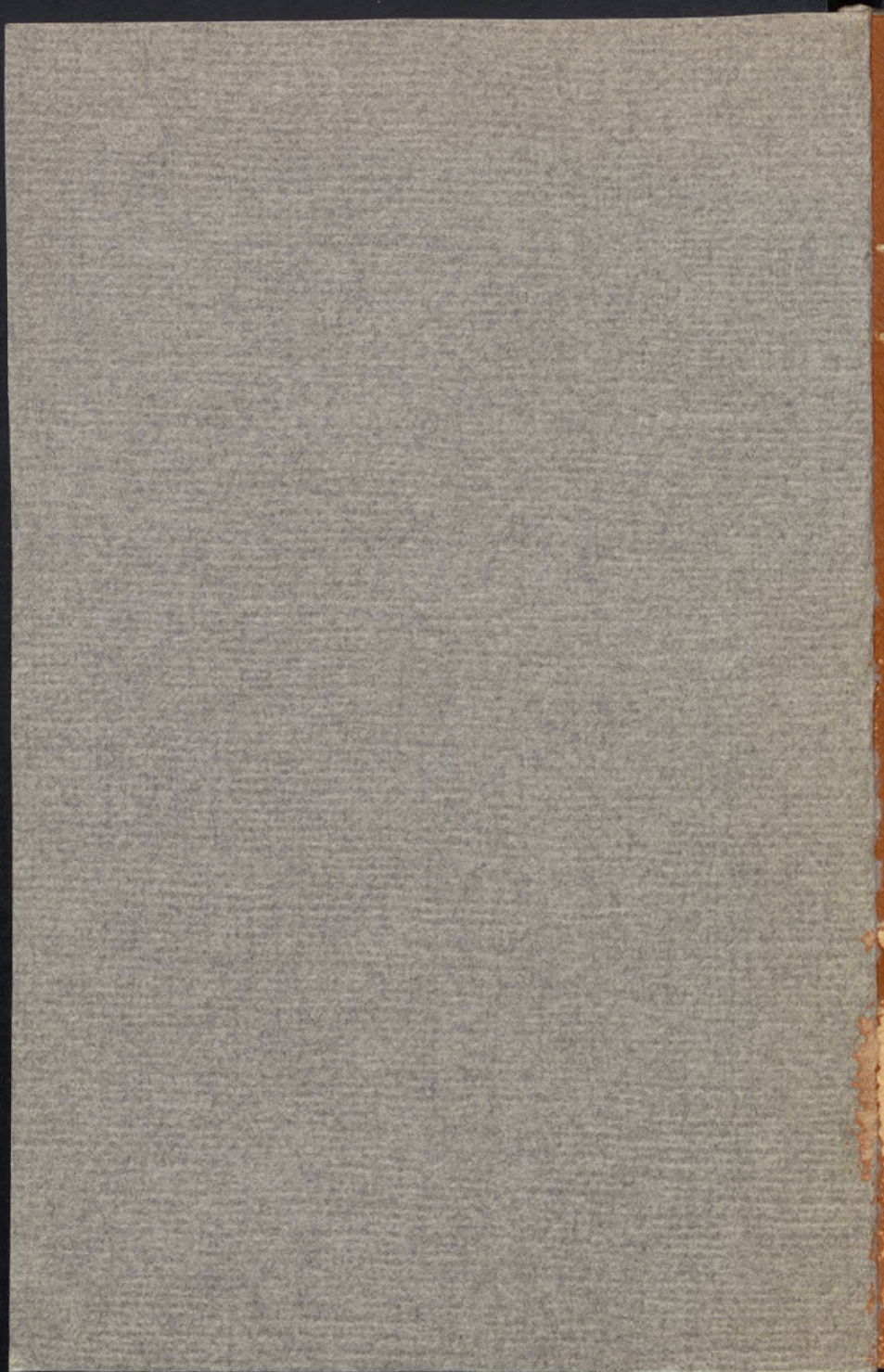
(Ba) Lill
Ser.

Parabl. t. A.

Rims och spåkerier.

1893.

E. A. B-t

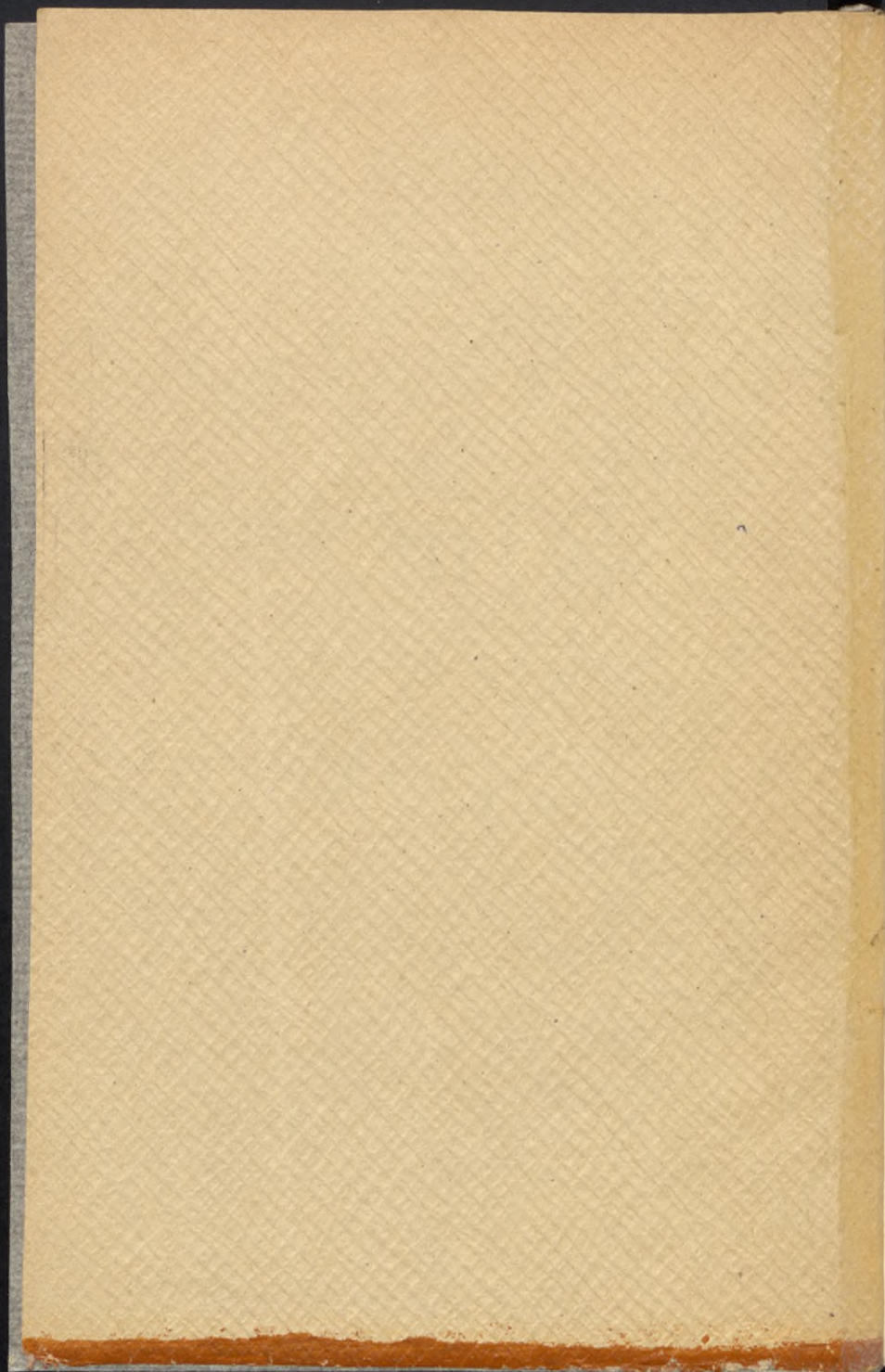
Rim

och

Spökerier

Julen

1893

Rim och Spökerier

utgifna till Julen af

E. A. B-t.

[= E. A. Braatt]

»Så tänkte du: 'det är ej skäl
Att mina skrifter styckas;
Dunt är hvarit särskildt stycke väl,
Men samlingen bör lyckas!'

(*Hammarspik: Tegnér.*)

Rim och Spöketerier

af

ERIK

af

af

INNEHÅLL:

Till läsaren	Sid.	5
Julstämning. <i>A. Moll</i>	»	7
Leckö Slott. <i>Sigyn</i>	»	11
Tomten. <i>E. A. B.</i>	»	17
Stjängossen.	»	21
Hafvet.	»	26
Mammas lilla flicka	»	28
Jätten (efter Tegnér)	»	30
Lotsen.	»	34
Mitt porträtt.	»	40
Julkommers.	»	43
Anekdoter	»	54
Spökvakten. (Från Engelskan af <i>-tt</i>)	»	60

INDEX

1	Introduction
2	Chapter I
3	Chapter II
4	Chapter III
5	Chapter IV
6	Chapter V
7	Chapter VI
8	Chapter VII
9	Chapter VIII
10	Chapter IX
11	Chapter X
12	Chapter XI
13	Chapter XII
14	Chapter XIII
15	Chapter XIV
16	Chapter XV
17	Chapter XVI
18	Chapter XVII
19	Chapter XVIII
20	Chapter XIX
21	Chapter XX
22	Chapter XXI
23	Chapter XXII
24	Chapter XXIII
25	Chapter XXIV
26	Chapter XXV
27	Chapter XXVI
28	Chapter XXVII
29	Chapter XXVIII
30	Chapter XXIX
31	Chapter XXX
32	Chapter XXXI
33	Chapter XXXII
34	Chapter XXXIII
35	Chapter XXXIV
36	Chapter XXXV
37	Chapter XXXVI
38	Chapter XXXVII
39	Chapter XXXVIII
40	Chapter XXXIX
41	Chapter XL
42	Chapter XLI
43	Chapter XLII
44	Chapter XLIII
45	Chapter XLIV
46	Chapter XLV
47	Chapter XLVI
48	Chapter XLVII
49	Chapter XLVIII
50	Chapter XLIX
51	Chapter L
52	Chapter LI
53	Chapter LII
54	Chapter LIII
55	Chapter LIV
56	Chapter LV
57	Chapter LVI
58	Chapter LVII
59	Chapter LVIII
60	Chapter LIX
61	Chapter LX
62	Chapter LXI
63	Chapter LXII
64	Chapter LXIII
65	Chapter LXIV
66	Chapter LXV
67	Chapter LXVI
68	Chapter LXVII
69	Chapter LXVIII
70	Chapter LXIX
71	Chapter LXX
72	Chapter LXXI
73	Chapter LXXII
74	Chapter LXXIII
75	Chapter LXXIV
76	Chapter LXXV
77	Chapter LXXVI
78	Chapter LXXVII
79	Chapter LXXVIII
80	Chapter LXXIX
81	Chapter LXXX
82	Chapter LXXXI
83	Chapter LXXXII
84	Chapter LXXXIII
85	Chapter LXXXIV
86	Chapter LXXXV
87	Chapter LXXXVI
88	Chapter LXXXVII
89	Chapter LXXXVIII
90	Chapter LXXXIX
91	Chapter LXXXX
92	Chapter LXXXXI
93	Chapter LXXXXII
94	Chapter LXXXXIII
95	Chapter LXXXXIV
96	Chapter LXXXXV
97	Chapter LXXXXVI
98	Chapter LXXXXVII
99	Chapter LXXXXVIII
100	Chapter LXXXXIX
101	Chapter LXXXXX
102	Chapter LXXXXXI
103	Chapter LXXXXXII
104	Chapter LXXXXXIII
105	Chapter LXXXXXIV
106	Chapter LXXXXXV
107	Chapter LXXXXXVI
108	Chapter LXXXXXVII
109	Chapter LXXXXXVIII
110	Chapter LXXXXXIX
111	Chapter LXXXXXX
112	Chapter LXXXXXXI
113	Chapter LXXXXXXII
114	Chapter LXXXXXXIII
115	Chapter LXXXXXXIV
116	Chapter LXXXXXXV
117	Chapter LXXXXXXVI
118	Chapter LXXXXXXVII
119	Chapter LXXXXXXVIII
120	Chapter LXXXXXXIX
121	Chapter LXXXXXXX
122	Chapter LXXXXXXXI
123	Chapter LXXXXXXXII
124	Chapter LXXXXXXXIII
125	Chapter LXXXXXXXIV
126	Chapter LXXXXXXXV
127	Chapter LXXXXXXXVI
128	Chapter LXXXXXXXVII
129	Chapter LXXXXXXXVIII
130	Chapter LXXXXXXXIX
131	Chapter LXXXXXXX
132	Chapter LXXXXXXXI
133	Chapter LXXXXXXXII
134	Chapter LXXXXXXXIII
135	Chapter LXXXXXXXIV
136	Chapter LXXXXXXXV
137	Chapter LXXXXXXXVI
138	Chapter LXXXXXXXVII
139	Chapter LXXXXXXXVIII
140	Chapter LXXXXXXXIX
141	Chapter LXXXXXXX
142	Chapter LXXXXXXXI
143	Chapter LXXXXXXXII
144	Chapter LXXXXXXXIII
145	Chapter LXXXXXXXIV
146	Chapter LXXXXXXXV
147	Chapter LXXXXXXXVI
148	Chapter LXXXXXXXVII
149	Chapter LXXXXXXXVIII
150	Chapter LXXXXXXXIX
151	Chapter LXXXXXXX
152	Chapter LXXXXXXXI
153	Chapter LXXXXXXXII
154	Chapter LXXXXXXXIII
155	Chapter LXXXXXXXIV
156	Chapter LXXXXXXXV
157	Chapter LXXXXXXXVI
158	Chapter LXXXXXXXVII
159	Chapter LXXXXXXXVIII
160	Chapter LXXXXXXXIX
161	Chapter LXXXXXXX
162	Chapter LXXXXXXXI
163	Chapter LXXXXXXXII
164	Chapter LXXXXXXXIII
165	Chapter LXXXXXXXIV
166	Chapter LXXXXXXXV
167	Chapter LXXXXXXXVI
168	Chapter LXXXXXXXVII
169	Chapter LXXXXXXXVIII
170	Chapter LXXXXXXXIX
171	Chapter LXXXXXXX
172	Chapter LXXXXXXXI
173	Chapter LXXXXXXXII
174	Chapter LXXXXXXXIII
175	Chapter LXXXXXXXIV
176	Chapter LXXXXXXXV
177	Chapter LXXXXXXXVI
178	Chapter LXXXXXXXVII
179	Chapter LXXXXXXXVIII
180	Chapter LXXXXXXXIX
181	Chapter LXXXXXXX
182	Chapter LXXXXXXXI
183	Chapter LXXXXXXXII
184	Chapter LXXXXXXXIII
185	Chapter LXXXXXXXIV
186	Chapter LXXXXXXXV
187	Chapter LXXXXXXXVI
188	Chapter LXXXXXXXVII
189	Chapter LXXXXXXXVIII
190	Chapter LXXXXXXXIX
191	Chapter LXXXXXXX
192	Chapter LXXXXXXXI
193	Chapter LXXXXXXXII
194	Chapter LXXXXXXXIII
195	Chapter LXXXXXXXIV
196	Chapter LXXXXXXXV
197	Chapter LXXXXXXXVI
198	Chapter LXXXXXXXVII
199	Chapter LXXXXXXXVIII
200	Chapter LXXXXXXXIX

Till den vänlige läsaren.

Låt det för all del mellan Dig och mig aldrig blifva tal
om något litterärt värde hos detta anspråklösa häfte,
— åtminstone i fråga om allt som bär min obetydliga sig-
natur. Det är »Rim och Spökerier» endast; men eftersom
man är van att med rim förbinda ordet reson, så hoppas
jag uppriktigt, att mina rim ej må befinnas alldeles oresonliga!
Men om jag blott åstadkommer en enda liten lätt dallring inom
Din känslövärld, då — skall jag känna mig stolt. Hvad
»bokens» litterära förtjenst vidkommer, så får den kanske
sökas i den mot slutet importerade varan. Hur som helst —

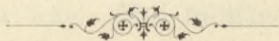
»'Tis pleasant, sure, to see one's name in print:

A book is a book, altho' there's nothing in't» —

och eftersom en Lord sagt det, är jag oförhindrad att därvid
instämma — ja, d. v. s. då det varit Lord Byron som
sagt det.

Göteborg, Julen 1893.

E. A. B—t.

THE HISTORY OF THE

... of the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...
... the ...

1848

Julstämning.

Gnistrande stjärnor — knarrande snö — bjällrors klang och kyrk-klockors dallrande maningsljud — upplysta tempel — upplysta butiker — fram och åter ilande människoskaror, många upplysta, men kanske ännu flera oupplysta, — de flesta ute för att lätta på den möjligen i allra sista stunden ovanligt rund vordna portemonnaien . . .

Ty det är julafton. Somliga få sina önskningar uppfyllda, andra icke. Ofta fullständig kontrast, och dock en af alla förnummen harmoni, — denna harmoni,

hvars grundackord en gång, årtusenden sedan, slogs under österlandets stjärnor, och som ännu tonar, och alltid skall tona, genom tiderna.

Välgörenhets-sällskap ha delat ut sina portioner mat och ved; snälla gummor hafva fått sitt skålpund kaffe och dito ljus hos sina »egna fruar»; och sparfvarne, de små trogna sparfvarne, de hafva fått sina hafrenekar —

De döda hafva uppsökts i sina stilla boningar

— »i staden där de tysta bo,» —

och de lefvandes tankar hafva sökt återbörda en stund från döden den, som möjligen för mången utgjorde lifvets hela och enda lycka. Dödens låga tjäll hafva i dag pryddts med kransar af evighetsblommor — en helsning och en hyllning åt de döda.

Men de döda återkomma ej. Dock kanske den frid, som vid dessa tillfällen väckts i mången sörjande själ, ändå är en helsning från den skumma strand, »hvarifrån ingen resande återvänder» — —

Ja, julen har det med sig. Den drifver fram tankarne, de vemodiga såväl som de glada och ystra. De förra dröja i det förflutna, de senare föra mången tillbaka i det närvarande — ja, de ystra tankarne de drifva sitt spel hos ungdomen och dröja hos honom tills den mogna åldern — ibland kallad den förståndigare åldern — hunnit tämja honom med lifvets erfarenhet.

Några sådana små ystra tankar tyckas hafva smugit sig in hos en ung flicka, som med paketer i hand raskt och käckt vandrar vägen framåt vid en ung mans sida i den stjärnklara julkvällen. Nu var han kommen hem, kandidaten, som hon väntat på. Knarrande ljuder snön under deras fasta, men ändå lätta steg, — bitande vindar svepa kring deras ansikten, men våren blickar ända fram midt uppe i 20 graders vinter. Jublande, soliga tankar vilja tränga sig fram ur deras bröst, men de låsas fast på läpparne, och det unga hjärtat sjunger sin egen sång, en sång utan ord. Dessa två hafva funnit hvarandra, men hur och på hvad vis? Det veta de nog ej själfva, — ty hvem ser den fina tråd, som, spunnen af en osynlig hand, leder tvenne själar tillsamman? Skall tråden hålla eller brista? Det svarar oss ingen på — men på denna julkväll vandra de vid hvarandras sida i Edens lycksaliga lunder . . .

Se där ett tåg af »utklädda,» som i ett brokigt virrvarr, — några i masker med ofantliga näsor, andra med moderata näsor, och åter andra med inga näsor alls — allt efter smak, — föra julklappar under glam och lek till vederbörlig adress.

Där kommer en familj — far och mor och alla barnen — alla nöjda och lyckliga, skyndande sin väg fram: de skola nog till morfar och mormor på julaftonen. Där kommer en gammal gråhårig man. Hvert går han? Tillbaka till sitt ungdomsland kanske, där

trogna handslag vänta honom. Där några stackars barn, som, blåfrusna, ännu i sista stund våga ett anfall, de arma små, för att komma i besittning af några små mynt. För deras inre blick hägrar kanske en ståtlig pepparkakshäst med guld uppå — ja, möjligen därtill en med hästen införlifvad guldsmidd riddare . . .

Bim — boom — bim, boom — ljuda kyrkklockorna, manande och kallande alla. Många hörsamma kallelsen, och inne i det upplysta templet brusa orgelns djupa toner genom de vida hvalfven. »Ära vare Gud i höjden, frid på jorden, människorna en god vilje,» — så ljuda dessa heliga ord åter till en syndig värld — till gamla och unga, rika och fattiga, de goda och de onda, de bedröfvade och de glada — så ljuda de åter i kväll öfver hela jorden, i hvarje kyrka där Kristi religion läres . . .

Ja, klocka, tona du i julenatten

Och led vår själ hän till de friska vatten.

Låt julen komma rätt med friden, fröjden —

Lär oss: det goda kommer ifrån höjden.

A. Moll.

Leekö Slott.

Är dystra moln blickar månen klart;
Så ljuft, så vemodfullt, underbart
Han skiner på land, öfver vatten;
Och känslor, som slumrat vid dagens larm,
De vakna till lif i min unga barm
I natten, den mystiska natten.

Stolt, gåtligt reser sig för min syn
 Ett slott med torn emot midnattsskyn,
 Belyst af de skimrande strålar,
 En värtalig tolk för den flydda tid,
 Som nu för min själ uti nattens frid
 I hänsvunnen härlighet prålar.

De gamla skrofliga murar, grå
 När solens sken lyste fullt därpå,
 De glänsa som snömoln så skära.
 Ej synas den härjande tidens spår,
 Och skönt, majestätiskt, här Leckö står,
 Som förr i dess dagar af ära.

Nu fyllas salar, helt öde nyss,
 Af väsen, väckta vid månens kyss
 Till skenlif för några minuter:
 Se där de la Gardie! mot trofast bröst
 Sin älskliga blomma i livvets höst,
 Sin maka, skön Ebba, han sluter.

Uti sin ensliga, dystra cell
 Sig ter, som fordom så mången kväll,
 Af himmelsk hänryckning betagen,
 Bisp Brynolf på knä framför jungfruns bild.
 Hur ädel han synes, hur god och mild —
 Hvad frid i de åldriga dragen!

Här skymta munkar i kåpor grå,
 Här käcka svenner med harnesk på
 Och skarpslipad glafven vid sida.
 Nu stiger en suck i den mörka natt
 Från fången, som blifvit i tornet satt
 Och fåfängt förlossning fått bida.

Men under borgen, på klippans kam,
 Står dystert, stödd mot en furas stam,
 En grubblande yngling allena;
 Hans öga är riktadt mot fjärran, där
 Den djupblåa himmelen sänkt sig ner
 Till hvila i vågen den rena.

Där, då på jorden han lefde än,
 En tid han syntes hvar kväll igen
 I stormar, i mörker och dimma,
 Såväl som då månen med silfverglans
 Skönt lyste på vatten och öars krans
 I midnattens ensliga timma.

Så länge ännu han glimma såg
 Där bortom svallande Vänervåg
 Det älskade ljuset, det frida,
 Från nunnornas boning på Lurö strand,
 Han tvangs utaf kärleks och saknads band
 Att stund efter stund där förbida.

Hon nödgats först att i kloster gå
 Af hårda fränder — förtviflad då
 Till hvila från världen han flyktat.
 Hvad fröjd gåfvo nöjen och gods och gull,
 Hvad båtade bragder för ryktes skull,
 När lefnadens hopp nu var lyktadt!

Så gingo år efter år sin kos,
 Och syster Agnes, en fager ros
 Ej mer, men en tynande lilja,
 Blef plågad till döds af sitt hjärtesår,
 Och sist hon en afton blef lagd på bår,
 Ett offer för hjärtlösas vilja.

Och broder Bernhard med lugn förnam
 Det bud, som fördes till honom fram;
 Men innan ett mänhvarf förrunnit,
 En morgon, när solen gick härlig opp,
 I gyllene glans, öfver Kullens topp,
 Man död på sin post honom funnit.

Se'n dess hans vålnad från år till år
 Vid midnattstid uppå berget står,
 Med ansiktet vändt emot norden,
 Tills sist, liksom dimma för sol, han flyr,
 När ändtligen morgonens timma gryr,
 Och skuggorna vika från jorden.

Och än om natten där strålar ljus
 Ur nunneklostret, som lagts i grus,
 Men som af osynliga händer
 Hvar kväll byggs på nytt, och så from och blid
 Hörs systrarnes psalm som i fordomtid
 På sjön och dess grönskande stränder.

Nu ljuda toner af annan art
 Från kämpasalen; jag står där snart
 Af dansande ungdom omgifven,
 Där ridderlig stolt, på en praktfull tron,
 Syns unga gref Magnus, gref Jakobs son,
 Nyss herre till stamgodset blifven.

Nyss — sekler kommit och sekler gått,
 Se'n dödens ro blifvit dessas lott,
 Allt är ju en villa, en hägring;
 Nu flyktar den undan, jag åter ser
 Det Leckö, som är, det, som *var*, ej mer.
 Förbi äro lif, glans och fägring.

Dock än i sekler det nog står kvar,
 En veteran från förgångna dar,
 Och svarar på undrande frågor
 Om urgamla tider, och ser med fröjd
 Sin spirkrönta bild ifrån bergets höjd
 Afspeglad i glittrande vågor.

Hvem vet, om ej kanske innan kort
Dess bleka vålnader jagas bort,
Och kanske för Leckö det gamla
En lycklig, en gagnarik dag på nytt
Skall komma, förinnan dess sista grytt
Och väldiga murarne ramla.

Sigyn.

Tomten.

J bergens djupa schakter, där guldets glimmar matt,
Där drakar, fjällbetäckta, rå om den gyllne skatt;
Dit ej en vänlig stråle från dagens stjärna når,
Där ej man känner sommar och ej den milda vår; --

Där mellan malmens hällar en ström af eld går fram,
Och matta irrbloss dansa på halfförstenad stam;
Där trollens vilda strider så månet tordön väckt,
Där bodde fordomtida en rik och mäktig släkt.

Nu slumrar den föraktad, och blott man af den har
 Det minne, som än lefver i sagohäfdens kvar.
 Så delar allt på jorden förgänglighetens lott —
 Säll den, som uti *tiden* sin bautasten har fått!

Har du hört Tomtens saga? Hans nötta minnesskrift?
 Om ej, den står att läsa i runor på hans grift.
 Följ med, och jag skall tolka dig teckenskriften då, —
 Den är båd' glad och rolig, men vemodsfull också. —

Så talar Tomten: — lyssna! — »Du menskobarn, ibland
 Helt visst du varit bjuden till drömmars sagoland? —
 Du sände ut en tanke, — hur var det? kom den bort? —
 I strålfod i vårt rike du såg den innan kort.

»Ja, drömmen är vårt rike. I fantasiens värld,
 Som med sitt trolskir lockar, där finner du vår härd.
 Men själfve, när vi vilja, så högt som stjärnor gå
 Vi fly på stormens vingar, — så långt som tankar nå.

»Vi smyga kring på jorden i koja som i slott,
 Och lystra till hvar tanke och se på menskors lott.
 Vi teckna upp det goda, det onda äfvenså,
 Och hvarje frö till tanke i deras bröst vi nå.

»Af det vi hört vi skapa just denna elfvadans
 Och dessa nattens bilder, som fly för dagens glans, —
 Det goda och det sanna, som menskohjärtat haft
 Och sökt att genomföra af egen viljas kraft,

»Det låta vi för menskan i drömmen stråla så
 Som hon det känt, fast tanken ej målet mäktat nå.
 Hon ser i ljus sin tanke, sitt eget hjärtas val,
 Hon ser sitt länge sökta, sitt höga ideal.

»Liksom det goda, äfven det onda träder fram,
 Med hemska skräckfantomer af tröll- och jättestam,
 Som med dämonisk glädje ses peka ut det slut,
 Det »efteråt», som kommer se'n dramat spelats ut.

»Och natten flyr för dagen som en förbleknad syn,
 Och morgonrodna'n sänder sin rösenglans mot skyn.
 Du vaknar upp, och solen sitt morgonskimmer strör,
 Som i sin hulda smekning en evig ungdom för; —

»Du kallar det en drömbild: tro ej du *drömde* den,
 Som en förflugen tanke, du aldrig ser igen.
 Om den var skön, om gräslig, på botten af den låg
 Dock glimten af en sanning. Väl den, som glimten såg!» —

Så lyder Tomtens saga — så tolkar jag den än, —
Så tyder jag de tecken, som gáfvo lif åt den.
Den finnes väl törhända, som annan mening ser,
Som af de nötta runor en bättre tydning ger

Än denna enkla sägen, — en annan runotolk,
Som ler åt »vantrons under» bland fordomtima folk.
Dock, hur den än må fattas, — är den en drömbild blott,
Det är dock godt att drömma, att *tomtar* vakten fått.

E. A. B.

Stjärngossen.

Ljust och smyckadt var i salen,
Glädje lyste i hvar blick,
Och med skäl, ty jämmerdalen
Nytt besök af julen fick.

Just man kommit upp i tagen
Med att dela »klappar» ut.
Åh, hvad fint kom fram i dagen,
Som man »önskat sig förut!»

Kalle fick en ryttarsabel,
 Bössa, kulor utaf glas,
 Var mot alla högst aimable-,
 Kom för öfrigt i exstas.

Greta fann för godt att plocka
 »Namnam» utan uppehåll, —
 Tänk! hon fått en finfin docka
 Och en solskensparasoll!

Ja, i dag blott frid och lycka
 Spredo skimmer i hvar hem.
 Ingen skymt af sorg fick trycka —
 Lätt var sinnet, lätt hvar lem.

Men *därute*? Männ' du finner
 Hvarje menska lika säll?
 Tror du lyckan också hinner
 Ut i mörk Decemberkväll?

Tror du endast fröjd där råda?
 Att blott frid på jorden bor?
 Följ då med! och du skall skåda
 Flera sorger än du tror.

Gör dig det besvär att titta
Genom fönstret blott en gång.
Hvad din blick än månde hitta,
Icke blir det skämt och sång.

Ser du gossen där vid hörnet,
Som så sakta framåt går?
Grann är dräkten, men dock törnet
Stinger i den heta tår.

Ingen kärlek han fått njuta.
Fostrad upp med stryk och hot.
Har ej vänlig barm att luta
Tårstänkt, frusen kind emot.

Nu skall han i vinterkvällen
Irra staden rundt omkring,
Ovett få på några ställen,
Och på andra ingenting.

Ty man strängt befallt, han *måste*
Skaffa penningar åt dem.
Ej han finge, hvad det koste,
Komma tomhändt åter hem.

»Stjärnegosse» tvangs han blifva,
Därför kläddes han så grant;
På det menskor skulle gifva
För hans sång en liten slant.

Nattens stjärnor tindra kalla,
Arme lille, på din stig.
Ljus och värme, fröjder alla,
Julenatt har ej för dig.

Därför om han ödmjukt knackar
Med sin frusna hand hos dig,
Säg då icke: »Nej, jag tackar,
Slika sånger tråka mig!»

Lyss på parfveln denna gången,
Lätta hans betryckta bröst —
Gif din slant, om ej för sången,
Så fastmera till hans tröst.

Låt den lille icke vandra
Irrande i nattens köld.
Ställ dig icke, du som andra,
Bakom egoismens sköld.

Gif din gäfv! Om ock ringa,
Stor han anser den ändå.
Om han ej här mynt att bringa,
Vågar han ej hemåt gå.

E. A. B.

Hafvet.

Vågorna tumla och slå
Mot åldriga, trotsande hällen,
Sjunga sin klagosång doft
Och sucka så hemskt uti kvällen. —
Hjärtat vill brista därvid — —
Hvad vemod dock bor uppå hafvet!
Är det en helsning från allt,
Som däri en gång blef begrafvet?
Eller en längtan till ro
Hos sargade, otämjda vågor?
Önskar det kanske till slut
Grymt och hånfullt öka de plågor

— Vältra i vällost därvid —
 Det dagligen människor skickar?
 Vare det huru som helst,
 Så gärna mot hafvet jag blickar.
 Fritt som en herskare tar
 Det sin väg, ej bojor skall bära.
 Leker väl också ibland,
 Ty mildhet är segrarens ära.

Klagar du hafvet är falskt,
 Fördömer dess lurande yta?
 Hvad lofvade hafvet dig väl? —
 Det har intet löfte att bryta.
 Önskar du uppta en kamp
 Mot vågorna, hafvets vasaller,
 Strid som en man me'ns du kan,
 Men klaga ej se'n om du faller.
 Uslare graf kan du få, —
 Och vågen ditt minne skall bära
 Trofast till grönskande strand,
 Och kväda en sång till ära. —
 Du fria skummande våg,
 Du sundare del af naturen,
 Lyft dig i kraft som förut
 Och slå mot den åldriga muren.

E. A. B.

Mammans lilla flicka.

Tjocka ben och ljusgult hår,
Ögon blå, som solvarmt blicka,
Stor och knubbig, trenne år —
Så är mammans lilla flicka.

Kaji Bella Gutta kan
Som förståndig tös sig skicka, —
Gråter sällan; skrattar man,
Skrattar mammans lilla flicka.

Alla dockor, som hon fick,
 Blevo duktiga och kvicka;
 Ty hon sjelf är rysligt kvick,
 Mammans egen lilla flicka.

Öfverallt, närhelst man vill
 Ha en hjälp, det kan ej klicka,
 Att behändigt hjälper till
 Mammans rara lilla flicka.

Ständigt leende och nöjd,
 Skalkarne ur ögat stieka.
 Alltid för ett puts är böjd
 Mammans skälmska lilla flicka.

Ack ja, hennes oskuld kom
 Mången sorgsen glad att nicka;
 Därför tycka alla om
 Mammans glada lilla flicka.

E. A. B.

Jäffen.

(Försök till rimmad versifikation af Tegnér's poem med samma namn).

»Jag bor i bergets salar.»

Hvar fjällrygg, som når den eviga snön,
Jag tager som tak för min boning.
De malmgoda fjäll, de trotsande krön,
Säg, tälja de nåd och försoning?

Hvad fruktar jag Odin? Djupt till mitt schakt
Hans forskande öga ej tränger.
Jag trotsar hans vrede, hånar hans makt,
När klubban jag hvinande svänger.

De bleklagda Asar — svinne de hän!
Jag vämjs, när jag Askur betraktar.
Hans söner, de fala, krypa på knän
För gudar, jag ömkliga aktar.

Min fröjd är att åka med dån och brak
På stormarnes vingar om kvällen;
Jag trampar de böljande fält till vrak
Och kölarne bräcker mot fjällen.

Den kraftlöse vandrar'n leder jag vill
Från hyddan. Han darrar och fryser.
Men jätten skrattar med tordön därtill,
Och fröjdas när vandraren ryser.

Dock tål jag väl dagens strålande glans,
Ty dess lif likt harpoton klingar,
När blott valkyrior bjuda till dans
Och vifta med blodröda vingar.

Hur skönt är att lyssna till bågens klang
Och sända dess ilbud om smärta.
Hur härligt när svärdet ur skidan sprang
Och kylde ett människohjärta.

Hvad gagnar din oskuld, du Emblas mö,
Du tärna med vårblom på kinden?
Hos trollet skall blomman vissna och dö,
Som liljan för höstnordanvinden.

Hvad tjenaar att strida för fosterbygd,
I Nordlandets friborne slafvar,
Som säljen för lumpna guldet er dygd
Och fädernas heliga grafvar?

Där bodde en vis i grönskande dal,
Som talade sanning för alla:
En sanning så djup som Mimers tal
Och Odins i höga Valhalla.

En hand full af dunster, ett gyckelspel
I grubblarens öga jag hällde.
Hur löjligt! Den narren förnekar Hel
Och Allfaders prisade välde.

Jag hatar att lyssna till skalders tal.
Det är ju blott drömmar de lära,
De sånger och falska struntideal
Om fosterland, gudar och ära.

Jag lockar ej dåren från molnens rand,
Jag mäktar ej binda hans tankar.
Men dock är jag nöjd: i Svearnes länd
Föraktad och hånad han vankar.

Tor slungar sin hammar af prøfvadt järn —
Mig skrämmer han ej som en annan.
Jag sätter blott fjällets hjälmhatt till värn,
Och hammaren studsar mot pannan.

Låt hjältekraft kämpa, gjut solens glans
Som förr öfver världarnes lundar, —
Det *onda* af tiden manas till dans
Och lefver till Ragnarök stundar.

E. A. B.

Isötsen.

Det ryter, det dånar och tjuter,
Det hvisslar i tackel och tåg
På skeppet, som plöjer därute
Den vredgade, stormvridna våg.

Men stormen, den fruktade, växer,
Och snart ser man skeppet från land
Likt en flarn på vågorna slungas
Allt närmare bränningars strand.

Man ser hur besättningen kämpar,
 Man hör deras nödrop ibland;
 Men ingen vill trotsa den faran
 Att räcka en hjälpande hand.

Gud skydde de arma i nöden!
 Förfärande hemskt ser det ut.
 Man vågar ej tala, knappt hviska, —
 Man bidar med skräck hvar minut.

Då plötsligt man skönjer bland skären
 En båt komma ilande käck,
 Som bär på sitt segel, det röda
 Förtroende gifvande streck.

Det lopp likt ett sorl genom kretsen —
 »Se lotsen, se lotsen minsann!»
 Nu vågar man åter att andas,
 Ty lotsen, *han* gör hvad han kan!

Han köpslår ej länge med faran,
 Och döden den fruktar ej han.
 De leka så ofta tillsammans;
 De pröfvat sin kraft på hvarann.

Fast farlig den leken kan blifva,
 De börja den dock hvarje gång,
 När vågorna sjunga sin hemska,
 Sin olycksbebådande sång.

Och därför de nu ila båda
 Att famnas i brottning igen,
 Att börja den vanliga leken; —
 Men insatsen, känner du den? —

Här duger det icke att blunda —
 En blinkning, — ett lif är förspildt;
 Ty döden, den mäktige, kämpar
 Med lifvet så girigt och vildt.

Fann lotsen då nöje att trotsa,
 Att vända mot ödet sitt bröst?
 Måhända med strid vill han dämpa
 Ett samvetes irrande röst?

Hvad sjunger jag då till hans ära?
 Den ära han har är ej hans.
 Den föddes af sorgen och brottet, —
 Den saknar det fribornas glans.

Nej, fjättre din vinge, min tanke,
 Jag följer dig ej på din flykt.
 Du skåde blott in i hans ögon, —
 Då viker din misstro så skyggt.

Så blickar blott den, som i hjärtat
 Den manliga friheten bär;
 Som bringar till slaf af sin vilja
 Hvert lågsinnadt, uselt begär.

Hvad skapar då honom till hjälte? —
 Det ordet här klingar så sant —
 Hur nämns då den makt honom manar
 Att blifva med döden bekant?

Måhända det glänsande guldets?
 Förhoppning om ära och glans?
 Kanhända han söker sin lycka
 I farornas hvirflande dans?

Beräknande människohjärta!
 Ett finns, som du icke förstår,
 Där, inför den mäktiga stämman,
 Hvar lumpen beräkning förgår.

Man för det så ofta på tungan —
 Ett slagord i hvarje minut, —
 Men lefva därefter — man passar:
 Det blir för besvärligt till slut.

Vi kalla det *plikt*. Männ' I fatten
 Dess järnhårda, fastslagna ord? —
 Om I glömmen hvad kärast I ägen,
 Hvad skönast Er syns på vår jord, —

Om I tystat stämman som ropar:
 »Tillbaka, *ditt* lif är af vikt!»
 Om Ni mist all fruktan för döden —
 Då fatten I rätt ordet *plikt*.

Då kunnen I också uppskatta
 Den menska, som ledes af den;
 Då prisen med mig gamle lotsen,
 Som aldrig har svikit den än.

Han bär ej medaljer på bröstet
 (De gifvas för mindre än så) —
 Hans minne skall dem dock förutan
 Sin egen historia få.

Nog torde i slott och i koja
De finnas, som vörda *ditt* namn,
Du som ryckt hvad kärast de egde
Ur dödens rofgiriga famn. —

Ja, hell! för din ära, du djärfve,
Du hafsklippans härdade son!
Ditt lif var en kamp ifrån början —
I frid må du gå därifrån!

E. A. B.

Min porträtt.

(Bas-aria för positiv.)

(Välkänd refräng: »Reizendes Kind, Katharina».)

Ack, älskade ljufliga tärna!
Fast ringa och okänd jag är,
Så kan och så ville jag gärna
Med ord porträttera mig här:

En ulster af senaste snitsen,
En hatt af en ljuflig kulör,
Och byxor som döljas vid sitsen
Af rock à la snobb-amatör.

Med skorna mång' mygga jag spetsat,
Med käppen jag krosssat mång' björn, —
Och mina mustacher ha hetsat
Mång' skönhet till afgrundens hörn.

Mitt hår uppå hjässan än sitter —
I ögat en slipad glasbit
Borde satts, — af lättja jag gitter
Dock aldrig att sätta den dit.

Af konstgjorda medel mitt öga
Ej hindras att stråla i glans,
Och därför båd' låga och höga
Af kvinnkön ha mist vett och sans.

Min näsa, min mun, mina tänder,
De äro »hors concurrence»,
Och ringar af guld mina händer
Förhöja med skönhet och glans.

Jag går liksom sagans Apollo
Af nåd ibland menniskor här, —
Men snart jag med ångaren Rollo
Till Englarnes land mig beger.

Där skattas min skönhet, mitt snille,
Men här är ej alltid så bra, —
Och där vet jag mången, som ville
Med uppräcka händer mig ta. —

Ack, älskade ljufliga tärna!
Fast ringa jag är ibland män,
Så ville jag *ryseligt* gärna,
Att nu du mig kände igen.

E. A. B.

Julkommers.

»Återigen har ett år förunnit», och vi stå ånyo inför denna »barnens högtid», som Julen så vackert kallas. Jag har nog varit ung i mina dar, — »kanske yngre än de flesta», — höll jag på att säga, så att jag kan visst fatta de oskyldiga barnens glädje, när julbocken är i antågande. Och hvarföre skulle de ej vara glada? Hemtar han ej upp ur sin rymlige påse allt möjligt, som kan bidra till att försätta dem i sjunde, för att icke säga åttonde eller nionde himlen? Jo men gör han så; nej, i deras glädje ligger sannerligen ej något underligt, hvilket, mig veterligt, ingen heller på-

stått. Hvad som emellertid förvånar mig mest är, att denne herr Julbocks osynlige säck alltid är lika voluminös och innehållsrik af sig. Har jag ej hvarje år med egna öron hört alla mina vänner svära vid Olympens gudar och kanske vid ett ännu aflägsnare ställes fruktade herskare, att de icke under *några* omständigheter läte bedåra sig af några vänliga vinkar om att de till julen hade att vänta de största öfverraskningar, hvilka de, vid närmare eftersinnande, visste skulle inskränka sig till tofflor eller liknande lyxartiklar. Dessas föregångare, tanters och andra oegennyttiga människors minst sagdt bedårande produktioner, plägade vanligtvis, en månad eller så före jul, vara spårlöst försvunna, hvilket åter kommit mina vänner att göra längre anföranden ur tjänstestadgan för deras respektiva jungfrur, om »tjenares ärlighet mot husbonde n. m.» — och fastän, som ofvan nämndt — jag icke allenast hört denna ed, utan äfven sett och beundrat den om okuflig beslutsamhet vittnande min, med hvilken de uttalade den, så har icke desto mindre, när jag några dagar efter jul återsett dem, en betänkelig skugga af vemod hvilat öfver deras drag, tydligare än ord talande om ett »brutet löfte». Ja, sanning är det, hvad Hamlet utropade: »Det finnes saker mellan himmel och jord, hvarom du ej drömmer, min lille gubbe», — och därför är det väl bäst att totalt öfverge hoppet om att få en förnuftig tydning på denna förunderliga företeelse.

Låtom oss i stället uppehålla oss vid mera lättfattliga företeelser.

Det brukar vara mitt, och jag tror många andras förnämsta nöje också, att när julmarknaden florerar som bäst, vandra omkring bland butikerna och göra förfrågningar på saker och ting, med ytterst förnumstig och spekulativ min, blifvande så inrangerad med den rang, heder och värdighet som tillkommer en köplysten publik. Jag har äfven detta år gjort en dylik rond och om det roar Er, — för resten i motsatt fall också, — skolen I, aktade läsare och mer än aktade läsarinna, få erfara mina intryck därunder.

Om jag ej presis, såsom mina förut omtalade vänner, hade tagit högre och andra makter till vittnen på att jag ej under *några* omständigheter skulle låta mig bevekas af mitt goda hjärta till att köpa några julklappar, hade jag dock ännu mer bindande skäl att låta bli det. Således, med den visshet att mitt gifmilda sinne ej kunde taga öfverhanden, gick jag med lätta steg och dito portmonnaie ut bland den öfriga »mobben.»

Det första, som fängslade min uppmärksamhet, var en i ett butiksfönster utställd transparang, med hvilken det antagligen varit fabrikantens afsikt att vinna odödlighet, på samma gång den, enligt mitt tycke, skulle framställa bilder från den antediluvianska perioden. Som jag alltid intresserat mig för den ante-

diluvianska zoologien (och *hvem* gör ej det?), beslöt jag göra en titt in i boden. Sagdt och gjordt. Jag steg in, naturligtvis först sedan jag i rutan speglat mig till en imponerande min, och befann mig strax därpå inför en s. k. »biped», som pro primo hastigt förvandlade mitt energiska ansiktsuttryck till ett tämligen anspråkslöst sådant, och pro secundo styrkte mig i den tron, att icke allenast figurerna å transparangen, utan äfven han själf härstammade från ofvan nämnda period. Hade Darwin lefvat och sett detta intressanta exemplar, tviflar jag ej på att han råkat i en feberaktig exstas öfver att vid dess första åsyn kunna konstatera sin »felande länk» såsom funnen. Säkerligen hade han ej heller dragit i betänkande att på det mest förbindliga sätt anhålla om att få företaga några små vetenskapliga handgrepp och undersökningar på exemplarets hedervärda korpus. Jag vill ej uppehålla mig vid ett fåfängt försök att träffande återge dess bild, — därtill erfordrades hjälp af den grafiska konsten, — utan jag skall endast med några pennstreck gifva Er en föreställning om dess »apparischång.»

Tänken Er ett rödmåladt ansikte, i hvars midt tronade som en central-station, ja, som en stat i staten, en näsa, — en näsa, säger jag omigen (utan att mena 2 näsor), hvars typ och rätta kulör Ni bäst kunnen fatta, om Ni blott skalen en mogen blodapelsin. Nedanför denna saftiga protuberans sträckte sig, mellan båda

öronen, munnen, uppburen af 2 eller 3 hakor och i ordets rätta bemärkelse beskuggad af ett par afgjordt besynnerliga mustascher, i det de genom någon naturens nyckfulla lek växte egentligen i näsan och öronen. Sagda hufvud var fästadt på kroppen medels en hals, som ingalunda liknade en svanhals, och föröfrigt hvilande på ett underlag af mer än tillräckliga dimensioner. Föreställen Er denna hals invirad i den grannaste bomullsväf, och Ni han föremålets bild tillnärmelsevis riktig.

»Jag ser herrn handlar med fornsaker», sade jag, utan att ha sett mig omkring, ihågkommande blott transparangen.

»Hva' f-n ser herrn det på — skulle vara roligt veta?» svarade han, i det, så tycktes mig, hans näsa plötsligt flammade till.

»Ursäkta, jag trodde målningen i fönstret vore en skylt därför», kvad jag bleknande.

»Nå, du store Antantoniust! Herre», röt han så argt, att jag fann mig föranlåten närma mig dörren. »Herre! anser ni mina modevaror för fornfynd? Augusta!» dundrade han plötsligt till, som om han fått en ny idé, »kom hit min engell!»

Som jag var nyfiken att se huru saken skulle aflöpa, beslöt jag, med handen på dörrvredet, invänta denna nya personlighet. Om en stund inkom också »min engell», men hvori det »himmelska» låg, vet jag

ej, om icke däri, att ansiktet saknade hvarje spår af jordisk intelligens.

»Vet du hvad herrn där säger?» sporde han i den mest toffelpatronliga ton. Han påstår att våran Karls målning föreställer afgudabilder och» —

»Min herre,» — försökte jag afbryta, — »jag har aldrig sagt att» — Längre hann jag ej, förrän ett nytt personligt väsen uppträdde på scenen.

»Hvad är det frågan om?» utbrast detta med myndig ton, och närmade sig mig på sina parentesformade ben.

»Min son,» snörflade gubben, »min älskade son,» sa' karringen, och båda närmade sig föremålet för deras utrop, liksom för att taga det under sina vingars skydd.

»Men hvad är det då pappa? Har du åter funnit spelmarker i kassan, eller ha de lagt cigarrstumpar i din todny, hvilket ju lär reta dig ohyggligt?»

»Ja, lika mycket som det retar dig, när någon påstår att din sista tafla där i fönstret är kluddig,» svarade gubben, synbarligen retad vid tanken på en dylik profanering af hans »gudadryck.»

»Hvasa?» fräste sonen till, tydligen också träffad på sin ömtåligaste punkt, — »hvem säger det?»

»Han där, han där, upplyste det älskvärda paret helt gemytligt, tydligen för att pussa honom på mig. Han närmade sig. Jag kände efter åt hvilket håll dörren öppnade sig.

»Monsieur», vände han sig till mig, »quand vous avez été à Paris pendant trois années, vous, vous, vous», — här glömde han utan tvifvel sin utanlexa vid åsynen af mitt grin öfver hans uttal, och öfvergick till ett så fruktansvärdt gestikulerande, allt under det att det antediluvianska paret uppmuntrade honom med blickar och ord, att jag som en försiktig general slog till reträtt och befann mig strax därefter på gatan, med liksom en känsla af att någon kommit i beröring med mitt bakskört. Därifrån, d. v. s. från gatan, kunde jag se huru ifrigt de diskuterade. Gubbens händer gingo som ett par trumpinnar, och jag tror också att de trummade på sonen emellanåt. Gumman fräste och spottade, och sonen vandrade fram och tillbaka i den häftigaste sinnesrörelse. Det hela förrettede en tafla af sårad fåfänga och vrede, och jag var glad, när jag stack bakom ett hörn för att fortsätta min vandring, att jag kommit så väl undan.

Emellertid ströfvade jag vidare, hvarunder allt som oftast ett väl högljudt skratt undslapp mig vid tanken på hvad som händt. »Det kan man kalla en *näsa*. Corpo di Bacco! Hva' den karlen måtte varit »god,» om sagda organ, väl utvecklad, enligt sägen betecknar hjärtegodhet. Ja, jag var så upptagen af att i minnet återkalla mitt lilla äfventyr, att jag ej märkte hvar det bar, förrän jag befann mig i närheten af den bazar som löper längs Salutorgets södra sida, hvilken

låg en dryg kvart från ofvannämnda bod. Där skingrades mina tankar af en person som med uppjudande af hela sin vältalighet sökte bevisa en annan, att han aldrig i sitt lif smakat »brännevin,» utom vid de tillfällen då hans helsa fordrat det. Som jag passerade rätt hastigt, kunde jag ej höra hvad den andre svarade: men på grund af den skyndsamhet, hvarmed de närmade sig en krog, drög jag den slutsatsen, att den talande i dag befunde sig vid ganska klen helsa. Jag fortsatte emellertid min rekognoscering, stannande ibland framför något fönster för att filosofera öfver orsaken hvarföre de där utställda sakerna just om jul skulle ömsa namn. Hederliga skinkor, som kanske några dagar förut tillhört en glad gris, dögo ej att sälja under detta enkla namn. »Jul-» »Wiener-» eller t. o. m. »Kabinetsskinka» samlade däremot en massa köpare omkring sig. Tyska »Kurze Waaren» få genast pris och värdighet af det fjärran Japans uråldriga konst, och gammalt förlegat »kram» realiserar man under den lifvande titeln: »Nyinkommet för julen,» und so weiter. Jag vill ej trötta med en alltför lång beskrifning öfver mina bodbesök, hvilka alla aflupo mer eller mindre lyckligt, utan vill blott omnämna, att jag, sedan jag vid skenet af en starkt lysande gaslykta kommit till klar insikt om att ur min ena byxficka kunnat upphemtas precis 73 öre, nej — hell dig, blygsamme tioöring! — åttiotre öre! — beslöt köpa *mig själf* en julklapp.

Men hvad för en? Tog mig en funderare. Jo, nu har jag det, en portemonnaie; ty »får man bara selen, kommer nog hästen efteråt.» Huru betydelsefulla äro ej de gamla ordspråken, men de kallas ju också seklernas visdom! — hm . . . Det gälde således att anskaffa den bästa, starkaste och vackraste man kunde få för *åttiotre* öre! Efter att ha besökt de flesta »galanteributiker» och bragt deras respektiva fröknar i misshumör genom att låta dem genomrota hela sitt lager af portemonnaier, utan något tack för sitt besvär, tog jag vägen ned åt Hamngatan, där en större folksamling uppstått framför ett fönster. Som jag alltid är nyfiken att *se*, höll jag dit ned och hamnade mellan en tjock fru och en bredaxlad herre med hög hatt, som totalt dolde utsikten för mig. Frun tycktes ha stått där en längre stund ty hon arbetade af alla krafter för att komma loss ur trängseln, därunder icke aktande för rof att vid en paus i ansträngningen helt tryggt ställa sig på *min* fot. Ändtligen slapp hon ut, och jag hörde henne mumla: »förfärligt, jag har stått på en fot hela tiden!» Hade hon kunnat höra mig, skulle jag upplyst henne, att det varit *min* fot till på köpet, som hon hedrat med sin »ljufva börda.» Jag hade nu något friare utsikt till fönstret, men det oaktadt lyckades jag ej utfundera hvad man egentligen tittade på. *Ett* däremot såg jag: det nämligen, att där låg en portemonnaie, och som det var just det jag sökte, gick jag dit in

och förvärfvade mig, efter en grundlig tête-à-tête om priset, en som kostat 1 krona, för mina 83 öre.

Nu gick jag direkte hem för att packa in den och skriva en »rolig» julvers på den. Alltså hemma. Lampan står tänd bredvid mig på bordet, och framför mig ligga alla svenska »rolighetsböcker» som utkommit se'n anno 1874 — ty längre var jag ej med. Kanske jag därur kan hemta någon kvickhet, som kan passa in på min egen portemonnaie. Nej, jag finner ingen! Nå, men så skall jag väl kunna fabricera en. Mod bara. Af med rocken och ut ur spiltan med pegasen! Nu har jag det —

»O vore jag mekanikus, jag skulle konstruera
Och tänka ut så mycket nytt, och gammalt reformera.
Min förste tanke skulle bli, åt menskligheten skänka
Ett ideal till pung, där guld det alltid skulle blänka.

*Då hördes aldrig suckars ljud, ty ingen björnar hade,
Och lugnt sin hufvudknopp då man i bäddens ide lade
Men nu, hur djupt det snöda guld jag verkligen föraktar,
Jag dock, o ve! med lysten blick förstulet det betraktar!»*

Ja, så där ungefär skref jag på min 83:öres penningpung, och Ni kunnen föreställa Er min väl spelade öfverraskning, när paketet skall inkastas till mig och dessa sinnrika verser skola uppläsas och beundras.

Mina lyckönskningar följte Er, aktade läsare och högt aktade läsarinna! Varen försiktige med trak-
taten under julen; — mer än en mara har kommit
på julnatten ridande på en skinka, och mer än en
klyftig hjärna är vorden omtöcknad af gröna ärter —
och tocke' där! Lita på det! —

E. A. B.

Anekdoter.

Spekulanten: »Hvad fordras för taflan?»

Artisten: »Priset är kr. 15,000: —.»

Spekulanten: »Är Ni rasande?! Ni begär ett pris som om Ni varit död fyra eller fem hundra år!»

* * *

»Henrik!!» hördes fru K. utropa i högsta ångest.
»Någonting rysligt har händt. Lillen har sväljt din rakborste».

»Åh — inte annat», svarade odjuret; »den var utsliten, och jag hade just tänkt köpa mig en ny.»

* * *

Mannen (lyssnande): »Jag ger mig f-n på att tjuvar brutit sig in!»

Frun (farande upp): »Himmel! Sitter min nattmössa riktigt?»

* * *

I sju år tog en gammal nervös herre en omväg på en fjärdingsväg för att undvika ett kruthus. Häromdagen fick han höra att kruthuset ej varit använt på åtta år! . .

* * *

Pettersson: »Hör du, Andersson, är du en god räknekarl?»

Andersson: »God räknekarl! Jag är helt enkelt fenomenal. Jag kan summera upp sju siffror i höjd och få ut det på åtta olika sätt.»

* * *

Vid en rättslig undersökning öfver en drunknad skulle en poliskonstapel afge sitt vittnesmål, och tillfrågades hvilka åtgärder som vidtagits till lifvets återuppväckande.

»Herr kommissarie — allt gjordes — vi undersökte hans fickor!»

* * *

Affärsmän. Förste tiggaren: »I går utvidgade jag min affär betydligt.» Andre tiggaren: »På hvad sätt?» Förste dito: »Jag knäckte ett reffen».

* * *

»Ja», sade den gamle herrn till den unge mannen, som gjorde en visit, »jag är stolt öfver mina flickor, och ville gärna se dem väl gifta innan jag dör. Jag har nog förtjent lite' pengar, och barnen gå ej alldeles tomhändta ifrån mig. Maria, hon är tjugufem år, och en riktigt snäll flicka. Hon får tio tusen kronor på bröllopsdagen. Så är det Betty, som nog ej får se trettiofem mera — hon skall få tjugu tusen. Och den som tar Rosa — hon är fyrtio — han får med henne femti tusen.

Den unge mannen funderade en stund, och frågade därefter nervöst: »Ni har ej händelsevis en på circa femti . . .?»

* * *

Följande episod inträffade nyss på en spansk teater vid första uppförandet af ett nytt stycke. Applåderna dundrade från alla håll. »Caballero» säger en gammal herre med en arm till sin granne, framräckande sin enda hand: »vill ni ha godheten klappa i den här handen, ty jag vill ovilkorligen applådera.»

* * *

Någon frågade en gammal gråhårig diplomat:
 »Hvilka äro egentligen Europas stormakter?» Han gaf
 till svar, utan ett ögonblicks betänkande: »England,
 Tyskland, Frankrike, Ryssland och Kvinnan».

* * *

Ett vädjande till barmhärtigheten. En gammal invalid,
 som hade »affären» vid kyrkdörren, bar om halsen en
 bricka, hvarå stod att läsa:

«Blind genom olyckshändelse.

Bataljer	7	
Sår	9	
Barn	<u>6</u>	Summa 22.»

* * *

Efter frieriet. — »Och älskar du honom, mitt barn?»
 »Älskar honom? Mamma, jag har sett hans bankbok!»

* * *

»På tal om tvellingar», sade Pettersson, »så fanns
 det två små pojkar i vårt grannskap, som intill deras
 sista dag va' så lika som två bär. Kalle hade inga
 tänder, men hans bror Pålle hade, men de voro ändå

så lika hvarann' som bär. De' fanns bara en möjlighet te' å skilja på dom, och de' va' te' stecka fingern i Kalles mun — bet han då, så va' en säker på att de' va' Pålle».

* * *

Champion Snarkaren.

Vid en gata i den lilla lifliga staden K. *) hade man sedan ett par veckor varit mycket uppskrämd öfver vissa förskräckliga ljud, hvilka man allmänt trodde härröra från något vildt djur, som ströfvade omkring under natten.

Dessa öfvernaturliga, hemska ljud kommo till och med gamla och pröfvade personers mod att svikta, under det att nervösa individer knappt voro mäktiga sig själfva af förskräckelse. Små barn väcktes däraf midt i natten, och skreko sedan utan återvändo intill ljusan dag. De modigaste och kallblodigaste män vågade sig ej utom dörren. Dessa fasansfulla läten varierades genom en lång skala: ända från en mogen han-katts nattliga sång till en åsnas skriande, fortsättande sedan till en tigrinnas morrande — men stundom kom vid slutet liksom ett hungrigt lejons rytande.

Hela saken förblef ett mysterium tills för ett par

*) Ursäkta: var det ej vid Avenyn i G.?

(Süttaren, hemma i »K.»)

nätter sedan, då en läkare, ute i sin praktik, kom att passera just nämnda gata i staden K. och upptäckte att ljudet kom från ett visst hus samt förorsakades af en nyss inflyttad hyresgäst, som nu är allmänt känd under namnet »*Wärlds Champion Snarkaren*». Doktorn påstår att han kan taga på sin ed, att dessa ljud tydligt hördes på ett afstånd af 300 meter, och hade det ej varit för ett järnvägståg, som just passerade, tror han att ljuden godt kunnat höras en half fjärdingsväg.

Spökvakten.

(Efter en engelsk officers berättelse fritt återgifvet
af —tt.)

Den historia, som jag här skall berätta, utgör en gammal, inom det —:de brittiska fotregementet fortlefvande legend. Den berättades för mig af en officer vid denna ryktbara korps, en kväll efter middagen i deras gästfria mess. Jag återger den ungefär såsom jag själf hörde den, och lemnar åt läsaren att draga de slutsatser han kan af de sammanträffande, besynnerliga omständigheterna.

Af alla de brittiska regementen, som stredo under John Churchill, Hertig af Marlborough, under de långvariga och blodiga krigen i Frankrike, Tyskland och

Flandern, fanns det intet, som slog fienden med större fruktan än det 150:de. I själfva verket fruktades det lika mycket af vän som fiende, ty det bestod af de vildaste och mest öfvergifna sällarne bland alla de soldater, som slogos under de brittiska fanorna vid denna tid, då *alla* soldater betraktades som dräggen af menniskor. Främmande för all fruktan under kriget, brydde de sig föga om någon myndighet under fredstid.

Hur förskräcklig den militäriska strafflagen än var under dessa tider — med dess obarmhertiga prygel, »strappado» och andra barbariska straff — togs icke desto mindre officerarnes hela myndighet i anspråk vid det 150:de för att upprätthålla någonting likt ordning vid regementet under vintermånaderna, då alla militäriska företag hvilade. Således, om där också icke fanns ett mera pålitligt regemente vid ett bajonett-anfall, kände sig dock krigsstyrelsen befriad från ett bekymmer, när, sedan 1712 års fälttåg afslutats, den såg sig i stånd att sända det 150:de till Indien.

Regementet hade icke befunnit sig där länge förrän det åter stod i fält. Men det indiska krigförandet var barnlek för folk, som rifvit sig genom täta led af Frankrikes tappreste soldater, i tjugtals heta strider, och Hindostans mörke krigare veko med fasa undan inför det vilda raseriet och den djäfvulska grymheten hos dessa »Jål wallahs» (skärpbärare), hvilket namn gafs dem på grund af det röda axelskärp, som bars af så

väl manskap som officerare vid det 150:de, en vid Ramillies vunnit utmärkelse.

Tiden mildrar dock allt, och när mera lugn kom att råda i landet, begynte karlarne, trötta vid blodsutgjutelse, att slå sig till en sorts ro. Trätor och slagsmål förekommo naturligtvis alltid, stundom blodiga; men på det hela taget bättrade sig sakerna, och det såg nästan ut som om det 150:de kunde komma att visa sig lika ordentligt som hvarje annat regemente. En karl tycktes emellertid gräma sig öfver förändringen.

Trumslagaren Mc Grath var en kortväxt irländare af fränstötande utseende, men med oerhörda kroppskrafter och ett obetvingligt mod. Han skulle för länge sedan vunnit befordran, om icke hans ständiga fylleri gjort honom ovärdig, i trots af all tapperhet. Det var i sanning en underlig och afskräckande figur. Ett öga hade han mist vid Blenheim, och ett förskräckligt ärr (ett minne från Ramillies) gick tvärs öfver ansiktet från pannan ned till hakan, medan en stor utstående huggtand fullbordade en »tout ensemble» så grym, att den ingöt en verklig skräck hos infödingarne, hvilka flydde hals öfver hufvud in i jungeln (skogen), när de hörde att *Lál Jál Bhút* (»den rödskärpade djäfvuln») var drucken och ute i rörelse. En gåfva egde han. Han kunde blåsa på trumpet så som ingen annan trumpetare vid hären. Ofta, när han befann sig i marketenteriet, halfdrucken och upphetsad af talet om fordna strider, kunde han

rusa upp och blåsa den underligt och vildt klingande regementsappellen, och detta med stötar som trängde genom hjärtat på kamraterna, hvilka hört denna signal så ofta på blodiga slagfält. Oräkneliga uppträden hade börjat med Mc Graths trumpet, och infödingarne darrade, då de hörde detta ljud på aflöningskvällarne.

Regementet stod år 1720 i Azimpore, då det plötsligt angreps af koleran. Officerare och soldater dogo som flugor. Först greps regementet af en panisk förskräckelse. Soldaterna togo sin tillflykt till dryckenskap; oordning började sprida sig, och när uppbrotsorder ändtligen gafs, var det endast spillror af regementet som tågade af till Indraghar, fyrtio mil aflägsat, sedan det lemnat 150 kamrater i jorden, på en liten fläck inhägnad med en torfvall, omkring en half mil från lägret. Det sista offret var trumslagar McGrath.

Kvällen innan regementet marscherade, hade han varit mycket uppspelt — han hade blåst på sin trumpet och upphäft vilda rop. Vid midnatt greps han af den förfärliga sjukdomen, och han blef buren till fälthospitalet, vridande sig under kvalen. Han låg där, stönande och mumlande, medan krafterna hastigt sjönko, då trumpeterna i daggroningen blåste uppställning före regementets afmarsch. Han spratt till då han förnam ljudet.

»Sure they'll never be lavin' Larry McGrath behind!«

munlade han.» »*What'll the ould rigement do widout me?*» *)

Han satte sig upp med ens, när ordet »marsch!» ljud i den dunkla gryningen, och han grep sängfilten konvulsiviskt när han hörde huru marschstegen dogo bort med afståndet.

»*Ye'll mebbe want me yet*», hviskade han hest, »*tho' you lave me now so aisy!*» **)

Han hade hållit sin älskade trumpet i handen när sjukdomen grep honom, och ingen förmådde lösgöra den ur hans stelnade fingrar. När ljudet af de aftågandes steg dog bort i fjärran, lyfte han ännu en gång trumpeten till läpparne och försökte blåsa, men kunde icke. Slutligen, med en förbannelse så hemsk att den gamle presten, som ensam stannat kvar hos honom, ryste och gjorde korstecknet, skrek McGrath:

»*By --! I'll blow a rally for the boys once more if I come from the pit to do it!*» ***)

Derefter sjönk han med ett djupt andetag ned å bädden, död!

*) »De måtte väl aldrig lemna Larry McGrath kvar! Hvad skall det gamla regementet göra utan mig?»

**) »Kanske ska ni behöfva mig än en gång, fast ni nu lemna mig så lätt!»

***) »Vid --! Jag skall blåsa samling för gossarne än en gång, om jag så skall komma från afgrunden för att göra det! (I texten: Irländsk dialekt).

Det var vid pass kl. 9 på kvällen den 19 Juni 1857, och den lilla garnisonen i Azimpore väntade i hvarje ögonblick ett anfall från en stor styrka upprorsmän under en af deras skickligaste och hämndgirigaste anförare, Mir Khán. Tidigt på morgonen hade en liten kavalleri-kommendering, utsänd från platsen för att kuskapa, helt nära vid stötf på fienden, som tydligen marscherade på Azimpore. Allt tydde på en strid under natten, eller tidigt nästa morgon. Läget var mycket kritiskt. Öfverste Prendergast, befälhafvaren på platsen, hade blott 800 man hos sig, af hvilka knappt 200 voro européer, för att därmed möta en öfverväldigande stor styrka. Närmaste hjälpen var 40 mil borta, hvarest det 150:de, efter mer än hundraårig tjenstgöring i alla delar af världen, åter var stationerad i Indraghar. Öfverste Prendergast hade begärt hjälp, men blott ett mycket svagt hopp fanns att undsättning kunde nå honom på mindre än tjugufyra timmar. Dessutom var hans ställning dålig, då platsen icke lämpade sig till försvar med en liten styrka; men allt som kunnat göras var gjordt. På utsidan liggande bungalower (indiska landthus) hade rifvits, träd hade nedhuggits, grafvar och barrikader hade anlagts å passande ställen, och garnisonskapellet hade satts i försvarsskick för att tjena som redutt.

Ut i ett litet rum i öfverstens bungalow höllo fyra officerare på att öfverlägga om ställningen. Rökande

en cheroot (Manila-cigarr) satt kapten Enderby, förste stabsofficeren på stället, å en fältsäng. På bordet satt Major Ponsonby vid —:de dragonerna, svängande med benen. Vid samma bord satt kapten Hawkins vid Danby's Sikh-regemente, en fyllig, välväxt man om trettio år, studerande en liten karta. Den mest i ögonen fallande af de fyra, löjtnant Paul Adderly, stod lutad mot dörrposten, rökande en cigarrett. Det var en ovanligt vacker ung man om kanske tjugufem år, med mörkbrunt hår och milda grå ögon, hvilka lika gärna kunde hafva tillhört en drömmande student som en soldat. Men Paul Adderly var ingen drömmare, när det gällde tjensten. Ehuru han varit med endast kort tid, hade han dock varit flera gånger i elden och redan förvärfvat sig en hög tanke hos sina förmän. Han var klädd i uniform, och rundt hans venstra skuldra hängde det gamla välkända hederstecknet, det röda skärpet, af en egenomlig snitt, hvilket betecknade det 150:de regementet och bars af alla, officerare och soldaler. Hawkins talade:

»Jag säger dig, Enderby, öfversten gjorde rätt som indrog min piket. Den ligger en half mil härifrån, den där kyrkogården, och Pandierna hafva kanoner. Dessutom voro karlarne nästan fjolliga af sina vidskepliga dumheter. De voro på mitt ord mycket räddare för de döda soldaterna innanför än för rebellerna utanför.»

»Den där kyrkogården har alltid haft ett dåligt namn hos infödingarne häromkring, tror jag», yttrade major Ponsonby. »Min bärare berättade för mig, att inga pengar kunde förmå dem att närma sig platsen efter nattens inbrott.»

»Apropos, Adderly», sade Hawkins, vändande sig till honom, »jag vet ej om ni känner att alla grafvarne å den kyrkogården äro efter folk vid ert regemente, som synes varit stationeradt här för många herrans år sedan. Jag roade mig en gång med att försöka dechiff-rera namnen på grafstenarne. Bland andra finns där en af besynnerlig form, med en trumpet och en döds-kalle, ganska väl uthuggna, men namnet är nästan ut-plånadt. Jag gjorde ut ett stort M och regementets nummer.

Adderly syntes intresserad.

»Jag försäkrar er», fortsatte Hawkins, »att mina karlar buro sig åt så, att jag höll på att hoppa ur skinnet själf af skrämsel! Jag frågade min subadar, gamle Kan Singh, hvad det var fråga om, och den gamle mästern, som är så bra karl som någon vid ett nappatag, var grön af rädsla när han svarade, att kar-larne kunde höra »gora Sipahis» hviska till hvarandra under jorden och röra på sig! Jag säger er, att om ordonnansen icke just då kommit med order till oss att draga därifrån, så hade ingenting kunnat förmå folket att stanna.»

»Ah!» yttrade Enderby långsamt, »jag skulle gifva något om vi verkligen hade hundrafemtio af ert folk der, Adderly; jag tänker vi komma att behöfva hvar-enda karl vi hafva för att reda oss ur denna knipan!»

Orden voro knappt uttalade, då ett aflägsset skott bröt nattens stillhet. De fyra männen rusade upp såsom elektricerade och började skyndsamt ordna sina vapen och gehäng.

»Nu kommer det!» yttrade Ponsonby bistert till Hawkins, under det de skyndade ut på gården.

Från alla sidor hördes hastiga steg och skrammel af vapen, under det den lilla garnisonen ordnade sig. Enderby höll just på att stiga i sadeln, då en ryttare sprängde fram och en djup stämma ropade i mörkret: »Är det ni, Enderby?»

»Ja, herr öfverste», svarade stabsofliceren, då chefens resliga och martialiska gestalt närmade sig.

»Ni hörde säkert det skottet», yttrade öfversten; »det tycktes komma från det hållet där kyrkogården är. Vänta, Ponsonby», tillade han, vändande sig till honom »kanske kommer jag att behöfva er. Ni är Adderly af det 150:de?» fortfor han, då hans blick föll på dennes röda skärp.

Adderly förde handen till mössan och svarade jakande.

»Jag hörde att ni kom från Indraghar med de där depescherna. Jag hoppas säkert att ert regemente

skall hinna fram hit i tid att hjälpa oss igenom med detta arbetet. Jag har just erhållit underrättelse att de marscherade tidigt i morse, och ehuru vägen är lång skall ett sådant regementé som ert ej se på ansträngningar, det vet jag. Om vi kunna hålla ut i fyra eller fem timmar, är jag säker om att det går bra.»

Den käcke gamle soldaten talade med sådan glad tillförsikt, att hans åhörare kände sig lifvade däraf; men Adderly kunde höra Enderby mumla för sig själf: »fyrtio mil på sexton timmar — och en sådan väg!»

Garnisonen hade nu blifvit fördelad och en djup tystnad rådde; hvarje öra lyssnade för att komma under fund med hvad som nu skulle komma. »Jag skall gifva er plats i min stab, Adderly», sade öfversten med ett vänligt leende. »efter som ni saknar tjenstgöring». Adderly helsade och tackade honom. Ingen tapprare ung man bar Hennes Majestäts uniform än Paul Adderly, men han kände nu huru hjärtat dunkade i bröstet på honom. Det var en tung kvaf natt; dagen hade varit tryckande het. En och annan blix i riktning af kyrkogården bebådade en af de för denna årstid vanliga stormarne. Tystnaden var tryckande och folket kunde höra hvarandra andas, under det hvarje nerv hos dem var spänd i ovisshet. De fingo icke vänta länge. I den stilla heta luften ljöd ett gevärsskott, följdt af två andra, nästan samtida, i riktning af fiendens förmodade ställning. Knappt hade knallen af det tredje skottet

nått garnisonen, då en bländande blix, nästan rakt öfver kyrkogården, skarpt upplyste dess hvita väggar, så att de tydligt kunde ses från stationen. Ett döfvande, förfärligt åskdunder följde, då Adderly med hög röst ropar: »Regementet är här! Regementet är här!»

Då öfversten, högst förvånad, vände sig till honom, fortsatte Adderly ifrigt: »Jag hörde vår trumpetsignal. Jag skulle känna den bland tusen! Där är den igen! Hör ni den ej?»

Öfversten, förbryllad af denna förhoppning, lyssnade med spänd uppmärksamhet.

»Jag hör ingenting!» sade han efter en stund, med sviken förväntan i tonen. »Hörde ni någonting, Enderby?»

»Någonting hörde jag säkert, sir!» svarade Enderby, men för *mitt* öra lät det snarare likt ett Pandihorn!»

»Prat!» utbrast Adderly otåligt, glömmande etiketten i sin ifver. »Tror ni att jag kan misstaga mig om mitt eget regementes trumpet-appell? Där! Där! Jag hör den igen!»

Hans ifrighet och säkerhet gjorde intryck på öfversten, som nästan vågade hoppas, emot sitt eget ömdöme, att det kunde vara sant.

»Gifve Gud det må vara så!» mumlade han andäktigt. De spridda skotten hade nu samlat sig till gevärssalfvor, blandade med rop och tjut.

»Man kunde tro att de anfälla kyrkogården», sade öfversten med låg röst till Enderby.

Enderby suckade då han svarade: »De skola snart märka sitt misstag!»

»Men, för f—n i våld!» utbrast hans chef, något otåligt. »Ni menar väl ej att jag skulle lemnat piketen där för att bli nedhuggen! Det behöfdes 150 af de bästa brittiska soldater som någonsin lossat ett skott att hålla en sådan plats bara en timme emot en sådan massa. Hur kunde jag undvara dem här?»

Enderby svarade ej, Ett märkbart aftagande af elden gaf hans tankar en annan riktning.

»De komma hitåt, sir, lita på det», sade han. »De hafva märkt att kyrkogården är tom, och nu hafva vi dem här genast.»

»Jag tror det knappt!» sade Adderly. »Jag är säker på att regementet kommit fram. Där!» tillade han hastigt, då ett skott hördes, »är *det* närmare?»

»Nej, det var verkligen längre bort», anmärkte öfversten, »och tycktes komma mera höger ifrån.»

Ännu två eller tre skott följde, hvilka till och med den skeptiske Enderby måste erkänna hördes från ett tilltagande afstånd.

»Ponsonby!» ropade öfversten, »tag ert folk och undersök försiktigt fram emot kyrkogården. Om ni träffar på det 150:de, så ställ er under öfverstens order, men sänd en ordonnans tillbaka hit till mig med underrättelser.»

»Skall ske, sir», svarade Ponsonby, och om ett par minuter tillkännagaf sabelskrammel och hästramp att truppen var under väg.

En lång tystnad följde, full af oro. Stormen hade lagt sig, gevärselden hade äfven upphört och intet ljud störde nattens stillhet, undantagandes då och då en hviskning bland soldaterna, som stodo orörliga i sina led. Plötsligt, efter en tystnad som syntes den unge mannen outhärdligt lång, uppfångade Adderly ljudet af en galopperande häst. »Här är en ordonnans tillbaka, sir!» hviskade han till öfverste Prendergast, och inom några ögonblick sprängde en dragon fram och gjorde honnör för chefen. »Major Ponsonby sände mig med befallning att säga er, sir, att han icke träffat på några af våra trupper, men att fienden retirerat — panik, tror jag han sa', sir; de hafva bortkastat sina gevär, så att marken bort om kyrkogården är helt och hållet betäckt af dem.» Öfverste Prendergast och Enderby sågo på hvarandra med förbryllad min.

»Hvar är major Ponsonby?» frågade öfversten.

»Major Ponsonby, sir, befalld mig säga, att han ryckte fram ännu en mil eller så på rekognoscering, men att han skulle vara snart tillbaka.»

Men påstår ni att där fanns ej ett spår af europeiska trupper — af det 150:de?» frågade öfverste Prendergast, utom sig af förvåning.

»Ja, sir! Icke en skymt af dem!» svarade ryttaren.

Öfversten lät honom gå och, vändande sig till sin stab, yttrade han: »Högst märkvärdigt, mine herrar. Hvad tror ni, Enderby?» Men denne officer kunde endast höja på axlarne.

Spänningen hade varit mycket stark. Den allmänna lättnad som nu förnams var sådan, att då ännu en ordonnans sprängde fram med underrättelse att fienden, af någon obegriplig orsak, gripits af panik och var under full reträtt, och att således intet vidare anfall vore att vänta den natten, gaf sig den länge beherskade upphetsningen hos soldaterna luft i ett skallande hurra. Något senare sutto öfverste Prendergast och hans tvenne stabsofficerare rökande i chefens bungalow. Hvila kändes omöjlig, åtminstone förrän Ponsonby återkommit.

»Det är verkligen obegripligt», anmärkte öfversten långsamt. »Jag förstår ej hvad som kunnat drifva dem undan!»

»Jag har en idé, öfverste», sade Enderby, som på grund af sin stabsträning aldrig saknade skäl för något. »Jag tror jag förstår hur det tillgätt. Förmodligen trodde de att vi hade en förpost på kyrkogården, och så kröpo de tätt upp till muren och gånge eld. Murarne gånge eko åt skotten, och ljudet bragte dem förmodligen i den tron att de stött hop med oss. Om detta accepteras, så kan man lätt tänka sig att det slags panik,

som ibland gripa de bästa trupper (i synnerhet under strid om natten) gripit dessa, och hemligheten är löst!»

»En fiffig lösning, Enderby!» kommenterade öfversten. »Något sökt ändå, kanske; men verkligen jag kan finna någon annan; så vida man ej», tillade han halft skrattande, »skall anlita det öfvernaturliga!»

Enderby smålog, kanske litet föraktfullt. Han hade tjent under öfverste Prendergast någon tid, och fast han ej kunde komma ifrån att beundra sin tappre gamle chefs ridderliga karakter, hade han likväl upptäckt en romantisk ådra i hans natur, hvilken, inför Enderbys praktiska sinne, förekom som en beklaglig svaghet.

»Infödingarne måtte vara lättskrämda», anmärkte Adderly. »Hawkins, som var med piketen å kyrkogården i dag, berättade hur nervösa hans karlar voro.»

»Nervösa! Huru nervösa?» frågade öfversten nyfiket.

»Väl», svarade Adderly, »Hawkins synes tro att någon vidskeplig fruktan fått makt med dem på den grund att de uppehöll sig nära de hvite soldaternas grafvar. Han sade att de bönföllo om att få stanna utanför, emedan de hörde ett besynnerligt buller och andra underliga saker. Han tycktes tro att de varit fullkomligt demoraliserade af skrämself!»

Öfversten blickade tankfullt framför sig, puffande på sin cheroot.

Enderby log igen.

»Store himmel!» sade han för sig själf, »hur kan mannen vara så barnslig! Jag tror i sanning han inbillar sig att det *var* något öfvernaturligt med det hela!»

I denna stund hördes ett buller utanför.

»Där är Ponsonby äntligen!» ropade öfversten ifrigt, och i nästa ögonblick inträdde den reslige kavaleriofficieren.

»Jag medför en fånge, herr öfverste!» sade han, »samt en rebells döda kropp, hvilken vi tro är själfve Mir Kháns, anförarens.»

Sedan han inhemtat allt hvad Ponsonby hade att rapportera, bad han honom skicka efter fången.

Ponsonby hade intet att upplysa om panikens uppkomst, och icke heller hade han funnit något spår af det 150:de.

»Enderby tror att han kan förklara saken», anmärkte Adderly, och han upprepade stabsofficierens förklaring.

Ponsonby skrattade då han hörde det.

»Vid Jupiter!» utropade han, »det finns verkligen ett eko där. Det kan *jag* vara vittne till. När vi redo tillbaka och just passerade kyrkogården, på vägen mellan porten och fakirens graf å andra sidan, så hörde vi er hurra här vid stationen, och så stämde mina karlar också upp ett hurra, för att hålla er sällskap, förmodar jag. Vid George! ett sådant hurra kom tillbaka från kyrkogården, att det nästan skrämde oss! Det lät

alldeles som om en hop karlar varit där inne och hurrat för oss medan vi passerade!»

»Jag är säker om att så är förklaringen», sade Enderby lugnt.

I detta ögonblick syntes en högrest gråhårig officer i dörren.

»Kom in, doktor!» ropade öfversten.

Läkaren inträdde.

»Jag har just undersökt den dödade rebellens kropp, som Ponsonby medförde», sade han. »Det märkvärdiga är, att intet sår finns å kroppen, eller något märke som kan förklara dödsorsaken.»

»Blixten», antydde Enderby, som låg tillbakalutad i sin stol, utblåsande ett rökmoln.

»Högst besynnerligt!» anmärkte öfversten, utan att taga notis af Enderbys ord; »hvar fann ni honom, Ponsonby?»

»I porten till kyrkogården», svarade Ponsonby. »Han låg på ansiktet, med händerna utsträckta rakt framför sig.»

»Han tyckes haft en kvalfull död», anmärkte läkaren. »Hans ansikte är rysligt förvridet och bär ett uttryck af smärta eller fasa. En förskräcklig syn! Naturligtvis kunde jag, jag tror så åtminstone, om det skulle anses nödvändigt, upptäcka dödsorsaken, men nu kan jag endast säga, efter den undersökning jag har gjort, att jag icke kan se någonting.»

»Här är fången, öfverste!» utropade Ponsonby, då steg hördes på gården.

Upprorsmannen infördes.

Det var en vacker yngling, rikt klädd, som syntes tillhöra någon högre ställning.

Han kastade en hastig blick kring rummet, och studsade märkbart då han såg Adderly. Han gjorde en ödmjuk, nästan slavisk salaam för alla officerarne.

Öfverste Prendergast var icke endast fullt hemma i Hindustani-språket, men hade äfven reda på de flesta Oude-dialekter. Då han fann att fången icke mycket kände det förra språket, frågade han hvarifrån han kom, och började ett förhör med honom på hans egen patois. Efter en stund och midt uppe i ett flytande tal (obegripligt för alla utom öfversten), afbröt fången sig plötsligt och pekade på Adderlys röda skärp. Öfversten fortsatte förhöret en god stund, och återsände sedan fången under eskort till vaktrummet.

Öfversten sade ingenting på ett par minuter, utan satt allvarsam och tankfull.

»Jag vet ej hvad jag skall tro!» utbrast han slutligen. »Mannen måste vara galen eller drucken. Han svär positivt på att kyrkogården var full af hvita soldater, klädda i röda rockar, med axelskärp alldeles lika Adderlys där! Han var ytterst omständlig — svär på att han såg dem skjuta öfver murarne!»

»Högst märkvärdigt, skrämsel plus bhang (bränvin)!» anmärkte Enderby sententiöst.

»Han förklarar, att han befann sig tätt bakom Mir Khán, då de anföllo kyrkogården, och att han såg honom fällas till marken af en liten Zeringhi med ett öga och ett stort ärr tvärs öfver ansiktet! Han säger att denne Zeringhi hade ett ansikte som en Shaitán och att han flydde med förskräckelse för honom.»

»Gode Gud!» utropade Ponsonby, han måtte varit plakat!»

»Jag vet att de gifva sitt folk »bhang» innan de börja striden», anmärkte Enderby.

»Väl, gentlemen!» sade öfversten, uppstigande. »Gud vare lofvad att platsen är räddad! Det är snart dager nu, och vi kunna behöfva någon hvila.»

Officerarne stego upp, och alla höllo just på att aflägsna sig, då en europeisk sergeant syntes i dörren, gjorde honnör och sade: »det 150:de rycker just in, sir!»

»Hurra!» ropade Adderly, störtande ut på gården. »Omöjligt!» sade Enderby. Alla officerarne gingo ut på verandan och började uppmärksamt betrakta vägen bort mot kyrkogården.

Och där syntes, säkert nog, i den gråa dagbräckningen, en afdelning brittiska trupper under marsch mot stationen, och snart därefter började det gamla regementets röda skärp svänga in på stationen, välkomnade af den lilla garnisonen med hurra på hurra.

Några veckor efter dessa händelser redo öfverste Prendergast och kapten Enderby ut på en tur rundt stationen. Det var på eftermiddagen och luften var kvalmigt het. Deras väg tog dem förbi den gamla kyrkogården. Öfversten höll in sin häst just vid porten.

»Jag har lust», sade han, »att försöka det här ekot. Jag tror det var här Ponsonby påstod han hörde det?»

»Ja, sir», svarade Enderby, »här är porten på venster och fakirens graf på höger».

Öfversten utstötte ett kraftigt rop. »Jag hör intet eko», sade han.

Han försökte ropa ännu starkare, men utan verkan, och Enderby försökte äfven förgäfves. De flyttade sig till andra ställen, men intet eko svarade på deras upprepade ansträngningar. »Besynnerligt!» yttrade öfversten tankfullt.

»Kanske vinden i dag (eller hyad vind där är) ligger åt annat håll», antydde Enderby med sin vanliga färdighet att finna förklaring.

»Troligtvis!» svarade öfversten kort, och de kastade om sina hästar för att återvända hem.

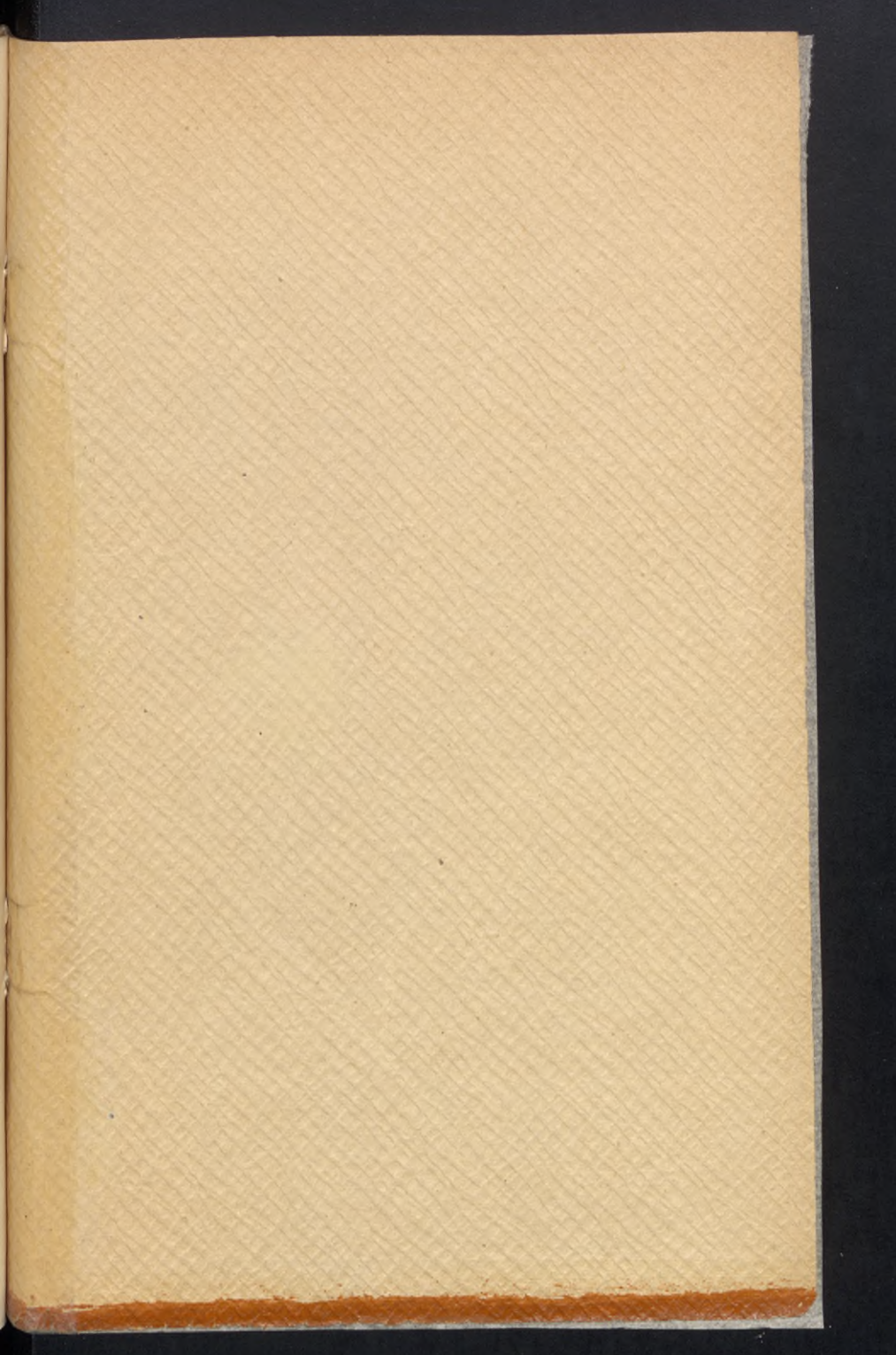
De kastade ännu en blick genom den öppna porten in i kyrkogården, hvarest de dammiga grafvarne glödde i Augusti-solen, som kastade skuggan från en

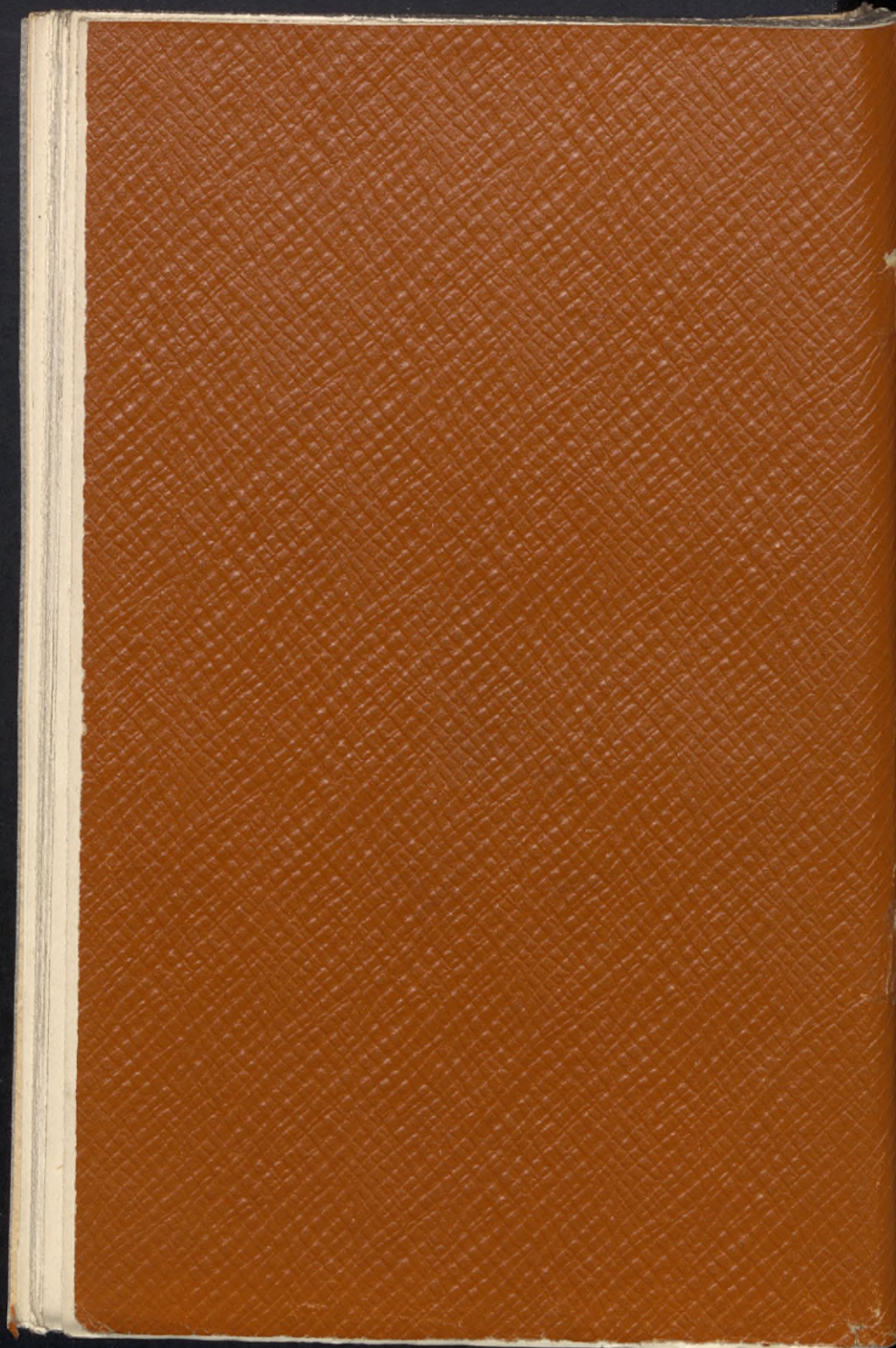
besynnerlig, just inom porten stående sten nästan fram till deras hästars hofvar.

Då de redo bort vände öfversten ansiktet mot kyrkogården och förde handen till mössan.

Och Enderby, såsom god stabsofficer, följde sin chefs exempel och förde äfven handen till mössan!

1001850732

